

**МИШЕЛ ТУРНИЕ
АМАНДИН ИЛИ ДВЕТЕ
ГРАДИНИ
ПОУЧИТЕЛНА ПРИКАЗКА**

Превод от френски: Мария Георгиева, 2003

chitanka.info

НЕДЕЛЯ. Аз съм синеока, с алени устни, пълнички розови бузи и къдрави руси коси. Казвам се Амандин. Като се гледам в огледалото, ми се струва, че приличам на десетгодишно момиченце. Нищо чудно. Аз съм момиченце и съм на десет години.

Имам татко, мама, кукла на име Аманда и един котарак. Мисля, че е котка. Казва се Клод, затова човек не може да е напълно сигурен. Две седмици тя имаше огромен корем и една сутрин намерих с нея в кошницата ѝ четири дребни като мишки котета, които гребяха край себе си с лапички и ѝ смучеха корема.

А самият корем бе станал съвсем плосък, като че ли четирите малки са били затворени там и току-що са излезли! Явно Клод е котка.

Малките се наричат Бернар, Филип, Ернест и Камиша. Така съм сигурна, че трите са момчета. За Камиша, разбира се, има съмнение.

Мама ми каза, че не можем да гледаме пет котки вкъщи. Чудя се защо. Попитах приятелките си в училище дали искат коте.

СРЯДА. Ани, Силви и Лиди дойдоха вкъщи. Мъркащата Клод се отърка в краката им. Те взеха на ръце прогледналите котета, които вече се опитват да ходят, макар че целите треперят. Понеже не искаха женско коте, те оставиха Камиша. Ани взе Бернар, Силви — Филип, а Лиди — Ернест. Опазих само Камиша и естествено го обичам още по-силно, откак другите заминаха.

НЕДЕЛЯ. Камиша е рижо като лисица с бяло петно на лявото око, като че някой го е... какво всъщност? Обратното на ударил. Целунал. Целувка от хлебар. Камиша има на едното си око белявица.

СРЯДА. Много обичам мамината къща и татковата градина. Вкъщи температурата е постоянна лете и зиме. По всяко време моравките в градината са все зелени и добре окосени. Човек би казал, че мама в къщата си и татко в своята градина се състезават по чистота. Вкъщи трябва да вървиш с терлици, за да не се изцапа паркетът. В градината татко е поставил пепелници за пушачите, които се разхождат. Струва ми се, че двамата имат право. Така си по-спокоен. Но и малко дотяга понякога.

НЕДЕЛЯ. Весело ми е да гледам как моето котенце расте и всичко научава в игрите с майка си.

Тази сутрин отивам да видя кошницата им в овчарника. Празна! Никого няма! Когато Клод ходеше на разходка, оставяше Камиша и братята му самички. Днес го е отвела. Наложило ѝ се е по-скоро да го отнесе, защото съм сигурна, че котето не е могло да я следва. То едва върви. Къде е отишла?

СРЯДА. Изчезналата от неделя Клод внезапно се завърна. Тъкмо ядях ягоди в градината, изведнъж почувствах до краката ми да се допира козина. Нямаше нужда да гледам, знаех, че е Клод. Изтичах в овчарника да видя дали малкото също се е върнало. Кошницата бе все така празна. Клод се приближи. Тя погледна в кошницата и вдигна към мене глава, притваряйки златистите си очи. Попитах я: „Какво направи с Камиша?“ Тя извърна глава, без да отговори.

НЕДЕЛЯ. Клод не живее вече като преди. По-рано тя бе непрекъснато с нас. Сега много често я няма. Къде ходи? Много бих искала да знам. Опитах да я проследя. Невъзможно. Когато я наблюдавам, тя не мърда. Видът ѝ винаги казва: „Защо ме гледаш? Нали виждаш, че си стоя вкъщи.“

Но стига за момент да си отвлека вниманието и фют! Няма вече Клод. Ама мога да търся колкото си ща! Никъде я няма. А на следващия ден я намирам отново край огъня и тя ме гледа невинно, като че съм сънуvalа.

СРЯДА. Току-що видях нещо странно. Съвсем не бях гладна и докато никой не ме гледаше, пуснах незабелязано парчето си месо на Клод. Като хвърлиш парче месо или захар на кучетата, те го улавят във въздуха и го схрускват доверчиво. С котките не е така. Те са недоверчиви. Оставят го да падне. После го изучават внимателно. Клод подуши. Но вместо да яде, тя взе парчето месо в уста и го отнесе в градината, с риск да ми се скарат, ако родителите ми я бяха видели.

После се скри в един гъсталак — сигурно за да отклони вниманието от себе си. Но аз я наблюдавах. Изведнъж тя подскочи към зида, затича към него, сякаш той бе полегнал на земята, само че зидът чисто и просто си беше прав и котката се намери горе с три скока, все с

моето парче месо в муцуна. Погледна към нас, за да се увери, че никой не я преследва, и изчезна от другата страна. Аз отдавна си имам едно наум. Подозирам, че Клод е понесла много зле това, дяло й отнеша три от четирите котета, и е искала да постави Камиша в безопасност. Скрила го е от другата страна на стената и всеки път, когато я няма тук, тя е при него.

НЕДЕЛЯ. Имах право. Току-що видях отново изчезналия от три месеца Камиша. Но колко се е променил! Тази сутрин бях станала по-рано от обикновено. През прозореца видях Клод, която вървеше бавно по една градинска алея. Носеше в муцуна си умряла полска мишка. Но необичайното бе, че издаваше някакво глухо ръмжене, подобно на надутите квачки, когато се разхождат, заобиколени от пиленцата си. Та пиленцето не закъсня да се покаже, само че това бе голямо пиле на четири крака, покрито с рижа козина. Веднага го познах по бялото петно на окото — окото с белявицата. Колко е заякнал! Започна да подскача край Клод, като се опитваше да удари с лапичка мишката, но Клод вдигаше високо глава, за да не може Камиша да я достигне. Накрая я пусна, обаче Камиша, вместо да схруска мишката веднага, я грабна много бързо и изчезна с нея в храсталациите. Много се страхувам, че това коте е подивяло съвсем. Естествено, то порасна от другата страна на стената, без никога да види когото и да било освен майка си.

СРЯДА. Сега ставам всеки ден преди другите. Не е трудно, толкова е хубаво! Пък и така правя каквото си искам из къщи поне цял час. Понеже мама и татко спят, имам чувството, че съм сама на света.

Малко ми е страшно, но същевременно изпитвам огромна радост. Чудно. Когатооловя, че се размърдат в спалнята, се натъжавам, празникът свършва. Освен това виждам в градината толкова нови за мене неща. Татковата градина е така грижливо обработена и подредена, че на пръв поглед едва ли би могло да се случи нещо там.

И все пак такива работи ще видиш, докато татко спи! Точно преди изгрев-слънце настава суматоха в градината. По това време нощните животни си лягат, а дневните стават. Но в един определен момент те всички са там заедно. Сноват, понякога се бълскат, защото

едновременно е нощ и ден. Кукумявката бърза да се прибере, преди слънцето да я ослепи с блясъка си, и едва се разминават с коса, който излиза от люляците. Таралежът се свива на топка в храсталаците в мига, когато катеричката подава глава от хралупата на стария дъб, за да види какво е времето.

НЕДЕЛЯ. Сега вече няма съмнение: Камиша е съвсем подивял. Като ги видях с Клод тази сутрин на моравата, излязох и се отправих към тях. Клод ме посрещна радостно. Дойде мъркаща да се отърка в краката ми. Но Камиша изчезна с един скок във френското грозде. Странно все пак! Вижда добре, че майка му не се страхува от мене. Тогава защо бяга? Ами майка му защо нищо не прави да го задържи? Би могла да му обясни, че съм им приятелка. Не. Сякаш напълно забрави за Камиша, когато се появиах аз. Тя наистина живее два живота, които нямат нищо общо помежду си — един оттатък стената и друг в градината на татко и в мамината къща.

СРЯДА. Поисках да опитомя Камиша. Поставих чиния с мляко в средата на алеята и се прибрах вкъщи да наблюдавам през прозореца какво ще стане.

Клод дойде първа, разбира се. Тя застана пред чинията с чинно прибрани една до друга предни лапи и започна да лочи. След минута видях окото с белявицата на Камиша да надзвърта от гъстата трева. Наблюдаваше майка си и като че се питаше какво ли прави. После се приближи, но цял се бе прилепил до земята и притълзя бавно, бавно до Клод. Бързай, Камишка, иначе, докато стигнеш, чинията ще е празна! Най-после е до нея. Ама не, още не! Ето че я обикаля все пълзешком. Колко е див! Истинска дива котка. Протяга шия към чинията — една дълга-дълга шия като на същински жираф — и все за да остане възможно по-далече от нея. Протяга врат, навежда нос и изведнъж кихва. Докоснал е млякото с нос. Не е очаквал такова нещо. Защото никога не е ял в чиния този дивчо. Опръсква с мляко навсякъде. Дръпва се и си облизва муциуната с отвращение. Клод също е опръскана, но тя пет пари не дава. Продължава да лочи бързо и равномерно като машина.

Камиша най-после се изтри. Всъщност няколкото капки мляко, които облиза, му напомнят нещо. Споменът е пресен. Снишава се.

Започва отново да пълзи. Но този път пълзи към майка си. Промъква главата си под корема ѝ. Бозае.

Ей това е: голямата котка лочи, а котето суче. Изглежда, че същото мляко от чинията, което влиза в устата на котката, излиза през бозката ѝ и се излива в устата на котето. Разликата е, че се е затоплило по пътя. Котето не обича студено мляко. То използва майка си, за да го стопли.

Чинията е празна. Клод така добре я е облизала, че блести на слънцето. Клод извръща глава. Забелязва Камиша, който още суче. „Гледай ти, какво прави пък този?“ Лапата на Клод се стрелна като пружина. О, не злобно! С прибрани нокти. Но ударът отекна по главата на Камиша, който се търколи като топка. Да не забравя, че е голямо коте. Бозае ли се вече на неговата възраст?

НЕДЕЛЯ. Реших да предприема експедиция от другата страна на стената, за да опитам да приласка Камиша. Пък и просто от любопитство. Струва ми се, че там, отвъд, има нещо друго, друга градина, друга къща може би — градината и домът на Камиша. Мисля, че ако познавах неговия мъничък рай, по-лесно бих съумяла да спечеля приятелството му.

СРЯДА. Този следобед обиколих съседното имение. Не е много голямо. Необходими са само десет минути, за да се върнеш, и то без да бързаш, на мястото, откъдето си тръгнал. Много просто: това е градина, която има точно същите размери като татковата.

Ама необичайното е друго: няма вход, няма желязна врата, нищо! Стена без никакви пролуки. Или пролуките са били зазидани.

Единственият начин да се влезе е да направиш като Камиша, да прескочиш стената. Ама аз не съм котка. Тогава какво да правя?

НЕДЕЛЯ. Отначало мислех да използвам стълбата на татковия градинар, но не знам дали ще имам сили да я занеса до стената. Освен това всички ще я видят. Веднага ще ме открият. Не знам защо, но мисля, че ако татко и мама се сещат за моите намерения, биха направили всичко, за да ми попречат да ги осъществя. Срамувам се, че ще напиша нещо много лошо, но какво да се прави? Струва ми се, че да отидеш в градината на Камиша е необходимо и прекрасно, но не

трябва да го казвам никому и особено на родителите ми. Много ми е мъчно. И същевременно съм много щастлива.

СРЯДА. На другия край на градината има стара крива круша и един дебел клон от нея стига до стената. Ако успея да се придвижа до края на този клон, сигурно ще мога да стъпя отгоре ѝ.

НЕДЕЛЯ. Готово! Номерът със старата круша стана, но колко ме беше страх! За миг се намерих разченката, с единия крак на крушовия клон, с другия — отгоре на стената. Не смеех да пусна клончето от дървото, което държах още в ръката си. Без малко не извиках за помощ. Накрая се хвърлих. Още малко и щях да падна от другата страна на стената, но запазих равновесие и след малко можех да наблюдавам градината на Камиша отвисоко.

Отначало виждах само зелен безпорядък, истинско сечище, плетеница от тръни и полегнали дървета, от къпини и високи папрати, а и suma растения, които не познавам. Точно пълна противоположност на толкова чистата и добре подредена таткова градина. Помислих, че никога не ще посмех да сляза в тая девствена гора, която сигурно гъмжи от жаби и змии.

И тръгнах по стената. Не беше лесно, защото тук-там някое дърво подпираще отгоре ѝ листат клон и аз не знаех къде стъпвам. Освен това имаше откъртени камъни, които се клатеха, а други бяха хълзгави от мъха по тях. Но след малко открих с голяма изненада някакво много стръмно дървено стълбище с перила, подпряно на стената като че открай време специално за мене, което напомняше огромните стълби за качване в плевниците. Дървото бе зеленясало и проядено от червеи, перилата — лепкави от плужеци. Все пак беше доста удобно за слизане и не знам как бих постъпила без него.

Така. Ето ме в градината на Камиша. Високата трева ми стига до носа. Трябва да вървя по бивша алея през гората, която е почнала да се заличава. Огромни странини цветове галят лицето ми. Дъхат на подправки и брашно — силен сладникав миризм, който мъничко те замайва. Невъзможно е да определиш дали миризмата е приятна или лоша. Като че и двете наведнъж.

Малко ме е страх, но любопитството ме подтиква. Всичко тук е като че изоставено много, много отдавна. Тъжно и красиво като слънчев залез... Завой, отново коридор от растителност и стигам до нещо като кръгла горска поляна с плоча в средата. А на плочата е седнал, познайте кой? Самият Камиша, който гледа спокойно как отивам към него. Странно, изглежда ми по-голям и по-силен, отколкото в татковата градина. Но че е той, не се съмнявам, защото никое друго коте няма белявица на окото. Във всеки случай е поразително спокоен, почти величествен. Не че идва при мене да го погаля, не, но не побягва като луд, става и тръгва спокойно с вдигната като свещ опашка към другия край на поляната. Преди да се мушне под дърветата, той спира и се обръща, сякаш да види дали го следвам. Да, Камиша, идвам, идвам! Той с доволство замижава продължително и тръгва отново все така спокоен. Наистина вече не мога да го позная. Какво значи да бъдеш в другата градина! Истински принц в царството си.

Така криволичим по една пътека, която понякога се губи напълно в тревата. После разбирам, че сме пристигнали. Камиша пак спира, обръща глава към мене и бавно затваря златистите си очи.

Намираме се в края на горичката, пред беседка с колони, която се издига в средата на обширна кръгла поляна. Обгражда я алея със счупени и покрити с мъх мраморни пейки. Под свода на беседката има приседнала на постамент статуя. Тя представлява гол юноша с криле на гърба. Той е свел къдрокоса глава с тъжна усмивка, която е издълбала трапчинки на бузите му, и е вдигнал пръст към устните си. Пуснал е малък лък, колчан и стрели, които висят от постамента.

Камиша е седнал под свода. Вдига към мене глава. Притихнал е също като каменното момче. Като него се усмихва загадъчно. Ще речеш, че имат двамата някаква малко тъжна и много приятна обща тайна, която биха искали и аз да науча. Колко странно. Тук всичко е тъжно — срутената беседка, счупените скамейки, тая невероятна поляна, пълна с диви цветя — и все пак изпитвам голяма радост. Плаче ми се и съм щастлива. Колко съм далече от добре подредената градина на татко и лъснатата мамина къща! Дали някога ще мога да се завърна там?

Рязко обръщам гръб на тайнственото момче, на Камиша, на беседката и хуквам към стената. Тичам като луда, клоните и цветята

шибат лицето ми. Стигам до стената, но, разбира се, не там, където е проядената стълба на мелничаря. Ето я най-после! Бързам, колкото е възможно, отгоре по стената. Старата круша. Скачам. Намирам се в градината на детството ми. Колко е светло и подредено всичко там!

Качвам се в стаичката си. Плача дълго, много силно, за нищо, ей така. После спя малко. Когато се събуждам, се оглеждам в огледалото. Дрехите ми не са измърсени. Нищо ми няма. Я, има малко кръв. Струйка кръв на крака ми. Чудно, никъде нямам драскотина. Тогава защо? Карай. Приближавам се до огледалото и гледам лицето си съвсем отблизо.

Аз съм синеока, с алени устни, пълнички розови бузи и вълнисти руси коси.

Но не приличам вече на десетгодишно момиченце. На какво приличам? Вдигам пръст към червените си устни. Свеждам къдрокосата си глава. Усмихвам се загадъчно. Струва ми се, че приличам на каменното момче...

Тогава виждам, че очите ми се наливат със сълзи.

СРЯДА. Камиша се държи съвсем свойски след посещението ми в неговата градина. Прекарва на слънце цели часове, изтегнат на хълбок.

А самият хълбок ми се струва много закръглен. С всеки изминал ден — все по-заоблен.

Трябва да е котка.

Камишана...

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.